

Zápis ze Vzdělávací pilotní aktivity, 4. 4. 2017, Chrast

Inkluze v praxi

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v ORP Chrudim

Na počátku přivítání účastníků semináře a seznámení s průběhem workshopu. Byl připomenut obsah nabídnutého semináře a upřesněno, že otázka výkazu R 44-99 bude upozaděna, protože v minulém týdnu proběhl na Krajském úřadě v Pardubicích seminář pořádaný MŠMT právě na toto téma.

Praktický workshop na téma inkluze

1. Připomenutí zákonného rámce, stěžejní dokument - vyhláška č. 27/2016 Sb., v platném znění
2. Pojmy vztahující se k inkluzi, oblíbené zkratky
3. Výkaz R 44-99 a zkušenosti s ním – **vzhledem ke školení z 29. 03. 2017 nebude probíráno**
4. Změny od 1. 9. 2016
5. Praktické příklady z hlediska postupu a vypracování potřebných dokumentů
6. Návštěva vybraných tříd a sledování práce
7. Vyhodnocení

Představila se pí Mgr. E. Kloudová – lektorka workshopu a zároveň výchovná poradkyně, která se otázkám inkluze systematicky věnuje. Následovalo uvítání starostky Města Chrast Martiny Lacmanové, obsahovalo důraz na význam chrastecké základní školy, hrdost na to, že škola je významným místem rozvoje města, ocenění vedení a pedagogického sboru, že se snaží být „majákovou školou“ a posunovat kvalitu vzdělávání stále dál. Účastníky dále mile přivítala ředitelka pořádající školy (ZŠ Chrast) Mgr. L. Budinská.

E. Kloudová vysvětlila ve zkratce, v čem vidí skutečný přínos inkluze a souvisejících opatření. Až inkluze nám umožňuje naplno pracovat s dětmi, které nemají v některých případech zcela ideální zázemí, a je nutné ještě brát na zřetel jejich specifické vzdělávací potřeby. Zde pak plně využíváme práce asistenta pedagoga, která v minulosti nebyla možná, v kombinaci s dalšími podpůrnými opatřeními.

Účastnice si dále vyplnily list Očekávání a následoval první bod dopoledne Právní rámec inkluze (Školský zákon č. 561/2004 Sb., Vyhláška č. 27/2016 Sb., Vyhláška 72/2005 Sb.) Nebylo zde možné probírat tyto dokumenty do všech detailů, ale byly zde použity některé paragrafy a jejich části, které se bezprostředně týkají inkluze a které mohou pedagogům pomoci na příklad při argumentaci v komunikaci s rodiči.

Účastnice obdržely pracovní listy (viz příloha), kdy ke každému dokumentu byly připraveny tři otázky. Asistenti pedagoga, kteří se workshopu také účastnili, měli pracovní list upravený, protože Vyhláška č. 72/2005 Sb., se jejich práce nedotýká, a proto se více věnovali vyhlášce 27/2016 Sb. Každý si zkusil vyplnit první část listu sám v oddíle (Myslím si – vím) a poté se porovnávaly odpovědi se zněním zákona, či vyhlášky. Každý si ověřil, zda jeho interpretace odpovídá platné legislativě a mohl si případně doplnit do části (Dovzdělala jsem se). Zde se rozpoutala diskuze, zda je opravdu nutný informovaný souhlas s IVP (individuálním vzdělávacím plánem), citace vyhlášky byla jasným argumentem. Pro tento požadovaný doklad však neexistuje žádný doporučený vzor a je na škole, v jaké podobě si ho vyhotoví, ale je nutné naplnit všechny náležitosti požadované Vyhláškou.

Vyhodnocení pracovního listu probíhalo formou předávání zkušeností dobré praxe. Kromě jiného došlo také na paragraf č. 20 školského zákona - vzdělávání cizinců, neboť v podpůrných opatřeních je tato kapitola velmi dobře rozpracovaná a nabízí dostatečná podpůrná opatření v podobě asistenta pedagoga, pedagogickou intervenci v rozsahu 3 hod. týdně a také možnost ICT. Tedy zajímavý příklad a pro mnohé i inspirace, že vzdělávání cizinců bez znalosti vyučovacího jazyka je řešeno i v rámci inkluze a školy dnes již nejsou odkázány pouze na rozvojové programy.

Druhým bodem pak byl určitý přehled pojmů, které se v souvislosti s inkluzí nově objevily, nebo ji doplňují, nebo naplňují (viz Pracovní list). Účastnice se opět nejprve samostatně pokusily o výklad pojmů a zkratk, následoval pak výklad podpořený citací vyhlášek, odborných publikací a serverů. Některé z pojmů byly všem jasné, některé se k nám dostávají až s doporučením pro konkrétního žáka a účastníkům workshopu možná v budoucnosti pomůže tento mini výkladový slovníček. Zajímavá byla diskuse kolem dvojí výjimečnosti, kdy však praxe potvrzuje, že převažuje specifická vzdělávací potřeba před nadáním, a je nutné nadání podporovat a nebrat dítě pouze jako „obtížné“.

Pak již lektorka přistoupila k přehledu změn, které se od 01. 09. 2016 do 31. 03. 2017 odehrály na Základní škole Chrast. Změny v počtu asistentů pedagoga, počet dětí s IVP a počet dětí s minimalizovanými výstupy podle RVP ZV z ledna 2016. V duchu příkladů dobré praxe pak pořádající škola „otevřela“ účastnicím workshopu třídy, ve kterých působí asistent pedagoga, a to v některých případech i jako sdílený asistent, tedy již pro více než jednoho žáka se specifickými vzdělávacími potřebami. V nabídce bylo sedm tříd I. stupně a tři třídy II. stupně. To vše bylo doplněno možností pohovořit se školní asistentkou, kdy zejména její doprovod některých žáků do školských poradenských zařízení je nedocenitelný a v letošním roce škola nezaznamenala žáka, který by se nedostavil na odborné pracoviště. Dále svou práci na škole představil také školní psycholog. Této aktivitě byly věnované dvě vyučovací hodiny, přestože účast byla dobrovolná a lektorka workshopu nabídla v daném čase svoji osobní konzultaci, všichni možnosti využili.

Poté se účastnice opět sešly k diskusi, z níž mj. vyplynulo, jak potřebné je věnovat pozornost poznatkům i potřebám asistentů pedagoga a také schopnosti pedagogů spolupracovat s dalšími účastníky vyučovacího procesu v hodinách, otázka nastavení vnímání hodnoty sebe samého jako předpokladu schopnosti spolupráce s asistenty. Otevřelo se i téma sdílených asistentů pedagoga a potřeba individuálního posouzení potřeb dítěte, nebo diskuse nad otázkou minimalizovaných výstupů, jejich promítnutí do evidence žáků a následné změny v zápisu na vysvědčení.

Účastnice jasně vyjádřily zájem na pokračování takovéto aktivity, ideálně na podzim 2017.

Workshop jednoznačně ukázal, že obdobná setkání jsou rozumným způsobem přípravy pedagogů a asistentů na inkluzi v praxi a dostupnost místa realizace a respektování praktických zkušeností (na škole je patnáct asistentů pedagoga) jsou cestou, jak obnovit přátelské vazby škol v území.

V Chrasti 4. 4. 2017

